

WOJEWODA POMORSKI

Gdańsk, dnia 31 stycznia 2022 r.

FB-III.431.64.2021.TS

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Gmina Stegna¹ oraz jej jednostki organizacyjne.

Przedmiot kontroli:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2020 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach.

Okres objęty kontrolą:

Od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych². Kontrola planowa, w trybie zwykłym przeprowadzona w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³.

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

2 grudnia - 10 grudnia 2021 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pani Ewa Dąbska Wójt Gminy Stegna.

Skład zespołu kontrolującego:

Tomasz Sadoch – inspektor wojewódzki Wydziału Finansów i Budżetu Oddziału Kontroli Finansowej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku⁴.

Kontrolę wpisano do książki kontroli:

Dnia 2 grudnia 2021 r., pod pozycją nr 3.

Ocena kontrolowanej działalności:

Pozytywna z nieprawidłowościami.

¹ z siedzibą władz przy ul. Gdańskiej 34, 82-103 Stegna.

² t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 305.

³ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

⁴ Upoważnienie do kontroli nr 69/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. akta kontroli str. 2.

Ustalenia

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) pod względem legalności, rzetelności i gospodarności, w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę do dokonywania wydatków w zakresie wypłat z rachunków bankowych w konfrontacji z zapisami w ewidencji księgowej, wyciągami bankowymi i umowami.

Zakres przeprowadzonej kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji celowej przekazanej gminie w 2020 r. na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminę (rozdział 01095).

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji z rezerwy celowej z budżetu państwa na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej zostały ustalone w ustawie z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁵, zwanej dalej ustawą o zwrocie podatku akcyzowego oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 roku w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę⁶.

Kontrolę realizacji wydatków z przyznanej dotacji przeprowadzono w komórce organizacyjnej Gminy Stegna, która realizowała przedmiotowe zadanie tj., Urządzie Gminy w Steganie (dalej UG).

Podsumowanie kontroli

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakresie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, stwierdzono:

- **wykorzystanie dotacji w kwocie 45,02 zł niezgodnie z przeznaczeniem, w związku z przyjęciem w rozliczonym wniosku:**
 - faktury dotyczącej benzyny bezołowiowej,

⁵ tj. Dz. U. z 2019 roku poz. 2188.

⁶ tj. Dz. U. z 2013 roku poz. 1339.

- faktury niezgodnej z okresem rozliczeniowym,
- nieprzeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w przypadku przedstawienia do rozliczenia faktur zakupu paliwa, w miejscach znacznie oddalonych od gruntów objętych dofinansowaniem,
- faktury załączane do wniosków były zgodne z danym okresem rozliczeniowym oprócz jednego powyżej opisanego przypadku oraz potwierdzały zakup oleju napędowego o kodzie CN zgodnym z ustawą,
- decyzje o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej były wydawane w terminie oraz w wymiarze zgodnym z wnioskiem złożonym przez producenta rolnego,
- wypłaty zwrotu podatku akcyzowego były dokonywane w terminach określonych w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowych w zakresie objętym kontrolą

Na podstawie sprawozdania Rb-50 oraz ewidencji księgowej kontrolujący dokonał analizy wydatkowania dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa w 2020 r. na zadanie objęte zakresem kontroli.

Plan i wykorzystanie dotacji otrzymanej z budżetu państwa w 2020 roku na przedmiotowe zadanie zlecone, przedstawia poniższa tabela:

Rozdział	Paragraf	Nazwa zadania	Plan	Kwota otrzymana	Wykonanie
01095	2010	Zwrot części podatku akcyzowego	983.439,85 zł	983.439,85 zł	983.439,85 zł
Razem			983.439,85 zł	983.439,85 zł	983.439,85 zł

W zakresie prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonych z budżetu państwa w 2020 r. badaniem objęto: dowody przedstawione w formie wydruków z ewidencji księgowej z podziałem na wydatki wg rozdziałów i paragrafów oraz dokumentację źródłową w odniesieniu do poszczególnych wydatków.

I. Rozliczenie dotacji dotyczącej zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego do produkcji rolnej – rozdział 01095

Gmina Stegna na realizację zadania dotyczącego zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej otrzymała w 2020 r. dotację celową w kwocie ogółem 983.439,85 zł.

Gmina złożyła do Wojewody Pomorskiego dwa wnioski o przekazanie dotacji celowej na realizację przedmiotowego zadania:

- w I okresie rozliczeniowym (w przypadku wniosków o zwrot podatku złożonych przez producentów rolnych w okresie od dnia 1 lutego do 29 lutego 2020 r.) wniosek sporządzono 10.03.2020 r., wnioskowana kwota dotacji wyniosła 628.626,26 zł, w tym:
 - na wypłatę podatku akcyzowego: 616.300,25 zł,
 - na pokrycie kosztów obsługi zadania: 12.326,01 zł,
- w II okresie rozliczeniowym (w przypadku wniosków o zwrot podatku złożonych przez producentów rolnych w okresie od dnia 1 sierpnia do 31 sierpnia 2020 r.) wniosek sporządzono w dniu 15.09.2020 r., wnioskowana kwota dotacji wyniosła 354.813,59 zł, w tym:
 - na wypłatę podatku akcyzowego: 347.856,46 zł,
 - na pokrycie kosztów obsługi: 6.957,13 zł.

Stwierdzono, że wnioski o przekazanie dotacji celowej zostały złożone zgodnie z terminem określonym w § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę⁷ tj. w terminie do 18 marca 2020 r. i do 18 września 2020 r.

Po przeanalizowaniu 33% wniosków złożonych przez producentów rolnych, stwierdzono, że dane w nich zawarte dotyczące powierzchni użytków rolnych i ilości litrów oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji przedłożonej przez Gminę.

⁷ (Dz.U. z 2013 r., poz. 1339 ze zm.).

Szczegółowej kontroli poddano 33% decyzji wybranych losowo, wydanych w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych wydanych na podstawie wniosków tych producentów.

Analizie poddano prawidłowość wyliczenia wysokości rocznego limitu zwrotu części podatku akcyzowego dla poszczególnych producentów rolnych, prawidłowość wyliczenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego dla poszczególnych producentów rolnych, zgodności dokonanych wypłat zwrotu podatku akcyzowego z kwotami wynikającymi z decyzji oraz terminowości tych wypłat na podstawie wyciągów bankowych.

Badane wnioski składane były terminowo oraz zawierały wszystkie niezbędne elementy zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁸.

Do wniosków załączane były faktury lub kserokopie faktur, na których pracownik upoważniony przez Wójta nanosił stosowną adnotację o treści „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”.

Ustalono, iż nie wystąpiły rozbieżności pomiędzy ilością zgłoszonych przez producentów rolnych litrów oleju napędowego udokumentowanych fakturami, a ilością oleju napędowego wskazanego w decyzjach Gminy na podstawie których dokonano zwrotu części podatku akcyzowego.

Jednakże, stwierdzono jeden przypadek błędnego przyjęcia w rozliczonym wniosku faktury dotyczącej zakupu 10,25 l benzyny bezołowiowej. W konsekwencji dokonano wypłaty na podstawie decyzji nr GO-ŚR.3153.1.136.2020 z dnia 9 września 2020 roku w kwocie wyższej o 10,25 zł, niż była należna⁹.

W związku z powyższym należy uznać, iż dotacja w kwocie 10,25 zł (10,25 litrów x 1 zł/litr) została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

⁸ (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340 ze zm.).

⁹ akta kontroli str. 10-14.

Ponadto ustalono, iż przedstawione faktury dokumentujące zakup oleju napędowego wystawione były w terminach nie przekraczających 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, a oznaczenia oleju napędowego na fakturach były zgodne z art. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, oprócz jednego niżej opisanego przypadku.

Ustalono, iż faktura nr 8178/20/1 dokumentująca zakup 34,77 l oleju napędowego została wystawiona w dniu 04.08.2020 r. W związku z czym nie powinna zostać przyjęta do rozliczenia wniosku. Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, w przypadku wniosków składanych w terminie od 1 do 31 sierpnia 2020r. należy złożyć faktury dokumentujące zakup oleju napędowego w okresie od 01.02.2020 r. do 31.07.2020 r. W konsekwencji dokonano wypłaty na podstawie decyzji nr GO-ŚR.3153.1.274.2020 z dnia 9 września 2020 roku w kwocie wyższej o 34,77 zł, niż była należna¹⁰.

W związku z powyższym należy uznać, iż dotacja w kwocie 34,77 zł (34,77 litrów x 1 zł/litr) została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

Ponadto ustalono, że zakupy paliwa w łącznej ilości 603,6 l, wynikające z 15 faktur dołączonych do 4 wniosków, zostały dokonane w znacznej odległości od gminy Stegna, poza województwem pomorskim, a w szczególności¹¹:

- w województwie śląskim – 144,71 l;
- w województwie lubuskim – 127,55 l;
- w województwie łódzkim – 85,24 l;
- w województwie dolnośląskim – 56,92 l;
- w województwie zachodniopomorskim – 56,04 l;
- w województwie świętokrzyskim – 55,88 l;
- w województwie wielkopolskim – 51,42 l;
- w województwie mazowieckim – 25,84 l.

Art. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego określa zasady oraz tryb zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej. Za produkcję rolną należy przede wszystkim uznać produkcję

¹⁰ akta kontroli str. 15-19.

¹¹ akta kontroli str. 20-46.

roślinną i zwierzęcą. Ustawa o zwrocie podatku akcyzowego w art. 5 ust. 1 wskazuje na właściwość miejscową danego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, odpowiedniego do wydania decyzji w zakresie zwrotu podatku akcyzowego, ze względu na położenie gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego. Zatem ustawa wiąże zwrot części podatku akcyzowego zawartego w oleju napędowym wiąże bezpośrednio z danym gruntem, użytkowaniem rolnym oraz z przedstawieniem faktur, stwierdzających zakup oleju napędowego, który został wykorzystany do produkcji rolnej na tym gruncie.

W powyższej sytuacji powstała uzasadniona wątpliwość, czy zakupiony olej napędowy mógł być wykorzystywany do produkcji rolnej na gruntach położonych w Gminie Stegna. Toteż Wójt Gminy, **przed wydaniem decyzji o zwrocie części podatku akcyzowego, powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające** na podstawie art. 50 § 1. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w związku z art. 2. Ustawy z dnia 10 marca 2006 r. - o zwrocie podatku akcyzowego.

Poza ww. przypadkami nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypłaty zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Nie stwierdzono również przypadków wypłaty zwrotu podatku akcyzowego w kwocie przewyższającej ustalony w decyzji limit.

Ponadto kontroli poddano wprowadzanie do ewidencji księgowej zapisów, dotyczących wpływów dotacji celowej na rachunek bankowy jednostki kontrolowanej, na podstawie wyciągów bankowych. Stwierdzono zgodność danych wykazanych w kwartalnym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał roku 2020 z danymi ujętymi w ewidencji księgowej.

Stwierdzono również zgodność danych wykazanych w rocznym rozliczeniu dotacji celowej, a także w rocznym sprawozdaniu rzeczowo – finansowym z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za rok 2020 przekazanych Wojewodzie Pomorskiemu w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r., z danymi zawartymi we wnioskach o przekazanie gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu

producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę oraz z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i dokumentów źródłowych przedłożonych przez jednostkę kontrolowaną.

II. Koszty obsługi zadania

Zgodnie z zapisami art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego (...), przy ustalaniu wysokości dotacji celowej na realizację opisywanego zadania, uwzględnia się koszty ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym, ponoszone przez gminę, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w danej gminie.

Wydatki poniesione przez Gminę Stegna w ramach ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym (koszty obsługi zadania) w rozdziale 01095 wyniosły 19.283,14 zł – tj. 2% łącznej kwoty wypłaconej dotacji, co było zgodne z przywołanymi powyżej przepisami prawa.

Poniższa tabela przedstawia strukturę poniesionych wydatków w ramach obsługi zadania.

Rozdział	Paragraf	Kwota
01095	4010	11.074,86 zł
01095	4110	1.893,79 zł
01095	4120	271,34 zł
01095	4210	6.043,15 zł
	Razem	19.283,14 zł

Jednostka w ramach kosztów obsługi zadania wykazała m.in. wypłacone dodatki specjalne wraz z pochodnymi wypłacone w związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków i zakresu pracy, spowodowanych rozliczaniem środków z tytułu akcyzy dla 5 pracowników Urzędu Gminy w Stegnie. Ww. dodatki zostały wypłacone w kwietniu oraz listopadzie 2020 roku¹².

W § 4210 jednostka kontrolowana wydatkowała środki w kwocie łącznie 6.043,15 zł. Zgodnie z ewidencją księgową oraz dokumentami źródłowymi, kontrolujący ustalił, że

¹² akta kontroli str. 47-53.

na powyższe wydatki złożyły się 3 faktury¹³ dotyczące zakupu materiałów biurowych, m.in. papieru ksero, zeszytów, zszywek, bloków biurowych, segregatorów, przekładek, korektorów, notesów, zszywaczy, dziurkaczy, długopisów, teczek, kopert, kartonów archiwizacyjnych i innych.

Powyższe wydatki były bezpośrednio związane z obsługą kontrolowanego zadania, w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

1. przekazanie na rachunek dochodów Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku nr 96 1010 1140 0067 2522 3100 0000 kwoty 45,02 zł, stanowiącej dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, w trybie i na zasadach określonych w art. 169 ustawy o finansach publicznych.
2. każdorazowe przeprowadzanie postępowań wyjaśniających w przypadku przedstawienia przez producentów rolnych w rozliczeniu faktur dotyczących zakupu paliwa w miejscach znacznie oddalonych od gruntów rolnych objętych dofinansowaniem,

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich

¹³ akta kontroli str. 54-67.

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku
80-810 Gdańsk
Okopowa 21 / 27

Gdańsk, 2022-01-27

FB-III.431.64.2021.TS

Urząd Gminy w Steganie
82-103 Stegna
Gdańska 34

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Korespondencja wysłana z systemu EZD PUW

Załączniki:

1. akta kontroli str. 87 - pismo przewodnie do wystąpienia pokontrolnego.pdf
2. akta kontroli str. 78-86 - wystąpienie pokontrolne.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2022-01-31T11:07:19.107Z

Podpis elektroniczny